

LETO XVII. — Številka 68

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje »Gorenjski tisk« — Glavni in odgovorni urednik SLAVKO BEZNIK

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sreda, 7. 9. 1966

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.

Od 1. januarja 1958 kot poltednik.

Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.

Od 1. januarja 1964 kot poltednik,

in sicer ob sredo in soboto

Jutri pričetek II. svetovnega prvenstva v veslanju

Naša aduta: osmerek in četverec brez krmarja

Obisk na enem zadnjih treningov v Bohinju — Zmerni optimizem — Si bomo izborili častno mesto v svetovni eliti?

Klimatično zdravilišče »Stane Zagar« je zadnje »pribežališče« naših najboljših čolnov — osmerca ter četverca brez krmarja. Na Bohinjskem jezeru so potekali zadnji treningi pred največjo prireditvijo v veslaškem športu do sedaj.

Pravzaprav bi težko rekli, da smo bili na veslaškem treningu. Veslači so zadnje dni vadili le še štart in delno hitrost. Namen treningov v Bohinju je v prvi vrsti psihična sprostitve in razbremenitev pred navalom, ki vlada te dni na Bledu.

Trening je končan. Naredili so, kar se je narediti dalo — na treningu. Dobili smo vtis, da kar težko čakajo na

to, da pljunejo v roke in zagrabijo vesla. Naj predstavimo naša »glavna aduta«:

● **OSMEREK:** Slavko Janjušević, Pavel Martić, Stjepan Mlinar (vsi Mornar), Josip Sušić, Mirko Stogljar (oba Zagreb), Marko Mandić, Jože Bere (oba Bled), Josip Bajlo (Zadar) in krmar Zdenko Balaš (Bled).

● **ČETVEREC brez krmarja:** Jadran Barut (Izola), Jože Marolt, Alojz Colja in Vekoslav Skalac (vsi Bled).

Fantje se med seboj dobro razumejo.

Cepprav si vsi veslači želijo vsaj eno izmed medalj, pa je največji optimist krmar Zdenko Balaš. Čudno smo pogledali, ko je stopil pred fotografski aparat majhen, z živahnimi očmi in — neobrit. Hitro nam je pojasnil:

»Ne bom se bril, dokler ne osvojimo zlate medalje.«

In če je sploh ne boste?

»Se sploh ne bom več bril.«

Trener Klavora nam je posredoval »vesti iz četverca«. Jadran Barut je pred dnevi lažno zbolel, tako da dva dni ni veslal. Sedaj je že nared in pripravljen kot vsi ostali. Četverec je »vozil« zadnje dni zaradi kontrole skupaj z osmercem. Klavora pravi, da je izredno zadovoljen z obema posadkama. Ko smo ga vprašali, kako on prognozira

nastop, je le skomignil z rameni in dejal:

»Fantje so dobro pripravljene. Upoštevati moramo, da so se pripravljali tudi ostali. Potrebna bo športna sreča in seveda, na kar računamo — vzpodbujanje gledalcev.«

Sele ob povratku v Kranj, smo se šele zavedli, da nam pravzaprav nihče ni hotel točno prognozirati plasmaja (če izvezamemo Balaša). Spomnili smo se na besede predsednika organizacijskega komiteja Borisa Kocjančiča, ki je pred časom povedal posadki našega osmerca, da so Vzhodni Nemci dejali, da bodo prvi.

● Se nekaj dni in dobili bomo odgovor tudi na to vprašanje. Spričo izenačenosti ekip je težko napovedati zmagovalca. »Domač teren«, dobra pripravljenost, skupna volja in ne nazadnje — športno spodbujanje gledalcev, bodo morda le nekaj pomenili.

P. Colnar

V ponedeljek so se po dveh mesecih počitnic spet odprla šolska vrata. Otroci so veseli prišli v šolo, tako ali še bolj, kot bodo čez deset mesecev spet veseli in razposajeni zapustili šolske klopi (Razgovor našega sodelavca z direktorjem Zavoda za prosvetno službo Kranj Ivom Zrimškom ob pričetku šolskega leta bomo objavili v sobotni številki Glasá) — Foto Franc Perdan

Februarja že v novih šolah v Preddvoru in Cerkljah

Zvedeli smo, da se v Preddvoru in Cerkljah samoupravni organi šol, učenci ter krajevne politične in družbene org. že pripravljajo na pro-

slave in prireditve ob otvoritvi novih šol, ki bosta predvidoma za dan republike — 29. november. Povsod poudarjajo veliko pomembnost

teh dveh modernih šol za šolstvo v občini nasploh in politično zrelost občanov, ki so s samoprispevkom omogočili te gradnje. Pouk v teh dveh šolah pa se bo predvidoma začel šele februarja, torej v drugem semestru, ker bo selitev zahtevala še veliko dela.

Centralne in podružnične šole se bodo že s tema dvema šolama in še s poznejšo novo šolo v Kranju zelo razbremenile. Upajo, da bodo s temi novimi šolami lahko uvedli v osnovnih šolah v kranjski občini 1,5 izmenski pouk.

S seje skupščine občine Radovljica

S privilegiji smo (menda) opravili

Predsednik mednarodne veslaške federacije g. Thomas Keller častni občan Bleda — Odgovor skupščine na obtožbo Mateja Bora

V petek so na skupščini občine Radovljica obravnavali problematiko pred svetovnim prvenstvom v veslanju, proglasili predsednika mednarodne veslaške federacije g. Thomasa Kellera za častnega meščana Bleda ter sklenili, da ukinejo prisilno upravo v podjetju TIO Lesce. Po zadnji točki pa je eden izmed odbornikov postavil vprašanje: »Kaj misli občina ukreniti spričo žaljivega pisanja Mateja Bora v »Delu«.

Matej Bor je napisal članek »Neumnost ne nastopa sama«, ki je izšel v »Delu« 16. avgusta. V tem zapisu na svojevrsten način obravnava zazidalni načrt okolice kopališča v Radovljici. V članku obtožuje skupščino in njenega predsednika ter ga zaključuje z besedami, da občina »ni uboga le na duhu, temveč tudi na solidih«.

Odborniki so zelo ostro reagirali na ta članek. Dva sta povedala, da sta kot občana pisala na »Delo«, vendar njuna prispevka nista bila objavljena (Kenda, Meglič). Diskutanti so ob pojasnjevanju vzrokov prišli do prepričanja, da kopališče pri vsej stvari ni toliko bistveno, temveč da Bor brani predvsem osebni interes. Po besedah predsednika Jereta je 54 metrov od Borove hiše predvidena gradnja »dvojčka«, medtem ko je zahteval, da naj bi bila 60 metrov. Pri tem je predsednik Jeret opomnil, da delavcem zida »tudi 10 metrov od hiše«.

V nadaljevanju razprave so ugotavljali, da »kopališče ni zazidano«. Vsi odborniki so obsojali pisanje Mateja Bora. Ob tem so opozarjali na njegovo nastopanje pred skupščino, ko »je nastopal,

kot da smo smrčavci, z rokami v žepu« (Jere).

Niti en govornik ni pri tem poizkušal ovreči visoke zasluge, ki jih Matej Bor ima, nekateri so celo dejali, da razumejo, da ima zaradi tega »določene prednosti«, vendar so hkrati pripomnili, da se mora zavedati, da je »popolnoma enakopraven« in da se mora tudi on držati skle-

pov, ki jih skupščina sprejme. Ob tem je bilo omenjeno, da je Matej Bor še sedaj dolžan skupščini približno milijon starih dinarjev za hišo.

Skupščina je soglasno sprejela sklep, da je dolžna dati javni odgovor in v dnevnem tisku točno pojasniti postopek.

Ob vsem tem se nam navrže le še vprašanje: Kaj želi Matej Bor? Je spričo obrambe »osebnega interesa« res prišel do tega, da blati skupščino in svoje soobčane? Mu gre res za 6 metrov zemlje? Matej Bor ve, da smo opravili z »dobo privilegijev« in že zato, ker ga vsi spoštujemo, bo moral svoja namigovanja podkrepiti tudi z dokazi.

P. Colnar

Po spremembah temeljnega zakona o socialnem zavarovanju

Nekatera podjetja čakajo instrukcije

DS Železarne Jesenice sprejel kriterije, po katerih naj bi se izplačevala nadomestila OD za prve tri dni bolezenskega dopusta

Po spremembah temeljnega zakona o socialnem zavarovanju zavodi za socialno zavarovanje ne bodo več krili osebnih dohodkov za bolezenski dopust do treh dni in je način kritja teh stroškov popolnoma prepuščen delovnim organizacijam.

Ko sem v »Verigi«, »Gorenjki« in »Murki« v Lescah povprašal, če so že sprejeli sklep o nadomestilu osebnega dohodka za tri dni bolezenskega dopusta, so mi povedali, da do sedaj takega sklepa še niso sprejeli. DS Železarne Jesenice pa je na zadnji seji razpravljal tudi o

tem vprašanju in sprejel kriterije, ki naj jih strokovne službe upoštevajo pri izdelavi pravilnika o pogojih za nadomestilo OD za čas bolezenskega dopusta do treh dni. Po teh kriterijih so člani kolektiva, ki imajo manj kot 9 mesecev neprekinjene zaposlitve ali manj kot 18 mesecev s presledki v zadnjih dveh letih upravičeni na nadomestilo v višini 60 odstotkov od osnove za prvi primer bolezenskega dopusta in 40 odstotkov od osnove za drugi primer bolezenskega dopusta v letu, za tretji in vse ostale primere pa se nadomestilo ne izplačuje.

Člani kolektiva, ki so neprekinjeno zaposleni 9 ali več mesecev, imajo pravico za nadomestilo OD v višini 80 odstotkov od osnove za prvi bolezenski dopust v letu in 40 odstotkov za drugi primer v letu. Za tretje in vse ostale primere obolenja do treh dni se nadomestilo ne izplačuje.

V primerih nezgode pri delu BREZ LASTNE KRIVDE ima delavec pravico do nadomestila v višini 100 odstotkov od osnove, ne glede na likokrat je imel bolezenski dopust v tekočem letu. Članom kolektiva železarne se prizna v vseh primerih pravica za nadomestilo osebnega dohodka v višini 80 odstotkov od osnove v izjemnih primerih kot npr. nezgoda na poti na delo ali z dela, poklicne bolezni, infekcijske bolezni, če jih zdravnik pošlje na pregled v

Aktivnost po IV. plenumu CK ZKJ v Domžalah

Slabo gospodarjenje z zemljo

V domžalski občini je bilo v zadnjih dveh mesecih, po IV. plenumu CK ZKJ Jugoslavije, veliko sestankov krajevnih odborov SZDL, svetov krajevnih skupnosti, krajevnih odborov Zveze združenj borcev itd. Razprave so pokazale, da so občani povsod v celoti sprejeli sklepe IV. plenuma in da niso ostali le pri tem, ampak so konkretno opozarjali na napake in pomanjkljivosti v domači občini, zlasti na napake v komunalnem sistemu in v delu nekaterih kolektivov in posameznikov. Obenem so tudi intenzivno razmišljali, kako bi te napake in pomanjkljivosti čimprej odpravili.

V Moravčah in na Viru so občani predlagali, naj občinska skupščina in komisija za družbeni nadzor pregledata delo komunalnega podjetja, posebno pa delo agrokombinata, ki po mnenju udeležencev teh razprav zelo slabo gospodarji z zemljo. Tako so npr. lanski pridelek kornuze delno prepustili vremenskim neprivikam, preorali so napolnjeni ječmen, pustili neobdelane parcele itd. Zbori volivcev na Viru in v Dobu so nekajkrat zahtevali od ekonomske enote Črnelo, da te napake javno obrazložijo ljudem in da je treba krivce poklicati na odgovornost, vendar se nobenega teh zborov predstavniki agrokombinata niso udeležili.

Nekateri menijo, da bi morala skupščina občine razpravljati in ponovno določiti načela davčne politike v služnostni obrti, ker ta zaradi dosedanje davčne politike nima možnosti za razvoj. Povsod so občani posebno poudarjali, da je treba zaostri osebno odgovornost na vseh ravneh, posebno pa še v kmetijskih delovnih organizacijah, v občinski upravi in pri komunistih v občinskih družbeno-političnih organizacijah.

— a

Prekopana Gregorčičeva cesta

Sanacije naselja Vodovodni stolp v Kranju

Včeraj, v torek 6. septembra, so zaprli za motorni promet Cesto Staneta Zagarja in Gregorčičevo cesto v Kranju. SGP Projekt iz Kranja je pričel s sanacijo naselja »Vodovodni stolp« od Vodovodnega stolpa proti nebotičniku.

Do Ceste Staneta Zagarja je položena nova kanalizacija z ustreznimi profili, ki lahko odvzame vse odplake in meteorne vode s tega območja. Prav tako so že leta 1964 naredili modernjšo kanalizacijo z 80 cm profili od križišča Gregorčičeve in Levstikove ceste do tovarne Sava. Kanalizacija na Gregorčičevi cesti je ostala stara (profil 40 cm) in je zaradi nje često prišlo do poplavljanja stanovanjskih poslopj.

Po pogodbi je SGP Pro-

jekt obvezano da odstrani »ozko grlo« na Gregorčičevi cesti do konca oktobra, vendar bo čas izvajanja odvisen tudi od vremena in od zemeljskih del (predvidevajo da bodo precej težka). Že v začetku se je pojavila ne predvidena prepreka. Na Gregorčičevi cesti so položili številni telefonski kabli, katerih ne smejo prekinjati v času svetovnega prvenstva v veslanju. Zaradi tega bodo morali dela do 12. septembra ustaviti.

— pc

O financiranju šol

V vseh šolah jeseniške občine so pred pričetkom novega šolskega leta razpravljali o osnutku zakona o izobraževanju in vzgoji. O njem je razpravljala tudi odbor za družbene službe pri skupščini občine Jesenice na svoji zadnji seji. Potem, ko je predsednik odbora Janko Burnik seznanil člane odbora in navzoče predsestnike šolskih sindikalnih podružnic z osnutkom zakona, so vsi soglašali s predlogom, naj se skliče širše posveto-

vanje, na katero bodo povabili člane sveta za šolstvo, predsednika samoupravnih organov in ravnatelje šol. Vsi ti se bodo podrobno seznanili z osnutkom zakona, potem pa bodo v razpravi sprejeli predlog, ki jih bodo posredovali v publikumski organ s prošnjo, naj jih pri sprejetju zakona o izobraževanju in vzgoji upoštevajo. To posvetovanje bo v petek, 9. septembra. Povabili so tudi poslance s področja prosvete.

Obletnica smrti Ivana Bertoncija-Johana

Včeraj je minilo leto, odkar ni več med nami zaslužnega družbenega delavca, nekdanjega podpredsednika kranjskega okraja in prvega direktorja Gorenjskega muzeja, Ivana Bertoncija-Johana.

Spomin na humanega moža bo ostal svež ne le med njegovimi tovariši iz časov partizanskih borb na Gorenjskem in Koroškem, pač pa tudi med številnimi prijatelji in sodelavci v letih obnove porušene domovine in gradnje humanega socializma.

Pokojnika so imeli posebno radi preprosti ljudje. Rad je pomagal v težavah, svetoval in ustregel, če je le mogel. Mnogokateri prebivalec vasi pod Jelovico in na Dobravah pa tudi širom po Gorenjski bodo Johanu trajno hvaležni

za usluge, ki jim jih je izkazoval v raznih oblikah.

Zal pa Ivan Bertoncij ni dočkal dokončanja adaptacijskih del v Gorenjskem muzeju v Kranju. Ni dočkal slovesne otvoritve tega muzeja, ki je bila pred nekaj tedni. Poslednje moči je žrtvoval, da bi ustvaril solidne materialne osnove ustanovi, ki mu je bila zaupana v zadnjih letih življenja. — Gorenjski muzej, skrb za preživele borce in njihove družine ter Partizanski dom na Vodiški planini so mu bile poslednje velike naloge, ki so ga prevzemale do nenadne, dosti prezgodnje smrti.

S hvaležnostjo se bomo mnogi spominjali pokojnega Ivana Bertoncija-Johana. Spomin na njegov lik in na njegova dela nam bo ostal trajno pred očmi.

Gospodarske novice

IZVOZ — SLABO

Julija smo iz Slovenije proti pričakovanju izvozili na tuja tržišča sorazmerno malo blaga. Juljski izvoz je za 11% nižji od junjskega in samo 3 odstotke višji kot lani v tem mesecu. Nasprotno pa je bil uvoz v juliju za 10% višji kot junija. Računajo pa, da se bo izvoz v prihodnjih mesecih povečal in da bomo plan izvoza celo presegli.

PREVEČ ALI PREMALO?

Računajo, da bo za jesenska poljska dela na razpolago 1.300.000 ton umetnih gnojil, kar je za 15% več kot prejšnjo jesen. Spričo izredno dobre letine pa se je povsod močno povečal interes za nakup umetnih gnojil. Zato kljub večjim zalogam ni zanesljivo, če bo umetnih gnojil na tržišču dovolj.

VELIK IZVOZ LESA

Lani je prišlo do zastojev pri izvozu lesa. Letos pa kaže, da se je trg spet odprl, saj smo do vključno julija izvozili že za 725 milijonov novih dinarjev lesa, ali za 55 milijonov več kot lani v tem času. Največ smo izvozili rezanega bukovega lesa.

Ukinitev prisilne uprave v TIO Radovljica

Na poti k dobremu gospodarjenju

Skupščina občine Radovljica sprejela sklep o ukinitvi prisilne uprave — Boljše gospodarjenje z manjšo režijo

Poročilo za sejo skupščine je podal predsednik odbora za prisilno upravo dipl. ing. Stane Grčar. Na osnovi poročila je skupščina sklenila ukiniti prisilno upravo po poteku enega leta. Povzemamo nekatere najbistvenejše podatke iz poročila.

Število zaposlenih se je v TIO od 150 v januarju zmanjšalo na 132 v juniju. Pri tem je zanimivo, da je ostalo število zaposlenih v proizvodnji isto (66), dočim

se je v režiji zmanjšalo od 76 (1. 1. 1965) na 51 (junij 1966). Tako se je razmerje režijskih ur proti proizvodnim gibalo takole: prvo polletje 1965 — 114,8 odstotka v

korist režijskim, prvo polletje 1966 — 89,5 odstotka, junij 1966 — 77,8 odstotka.

Celotni dohodek se je v absolutnem znesku povečal za 20,7 odst., dohodek na zaposlenega pa celo za 36,4 odstotka, dohodek podjetja se je povečal za 36,9 odstotka, dohodek na zaposlenega pa za 54,7 odstotka.

Poslovanje podjetja je bilo močno prizadeto z zmanjšanjem potrošnje njegovih izdelkov. V primerjavi s planom iz leta 1965 se je zmanjšala

poraba najbistvenejših izdelkov (termostati, industrijski termometri, industrijski stoli, črpalke) za 322 milijonov starih dinarjev.

Podjetje je skušalo osvojiti domače tržišče z galanterijskimi bimetalnimi termometri. Učinek se bo poznal šele v septembru. V teku je tudi akcija — vključitev na inozemska tržišča. Kaže, da lahko največ pričakujejo od prodaje v Zahodni Nemčiji, Franciji in morda tudi v Italiji.

Proizvodni program podjetja je bil preobsežen in ni bil vsklajen z realnimi možnostmi podjetja. Zato so se ti odločili, da podjetje osvoji v prvi vrsti proizvodnjo galanterijskih bimetalnih termometrov in prične z osvajanjem elementov industrijske pnevmatike.

Z realizacijo plana proizvodnje v višini 620 milijonov starih dinarjev bodo ustvarili od 60 do 70 milijonov starih dinarjev skladov in povečali osebne dohodke za 45 do 50 odstotkov. To pomeni vsekakor velik korak naprej, saj je podjetje leta 1965 ustvarilo le 34 milijonov starih dinarjev skladov.

Kaže, da so v TIO prebrodili največje težave, nekatere pa so še vseeno ostale. Strojni oprema je skromna in za starejša. V prvi vrsti jim pri manjkuje produkcijskih strojev in sodobnih tipiziranih kvaliteten orodij za serijsko proizvodnjo. **Pk.**

SLOVESNOST NA ZELENICI — V soboto, 3. septembra, je bila na Zelenici majhna slovesnost. Ta dan je žičnica prepeljala dvestotisočega potnika Marjana Pernuša iz Tržiča. Podjetje »Kompas« mu je dalo za nagrado brezplačno 10-dnevno potovanje do Neaplja. Naslednjega potnika Ivana Berganta, tudi Tržičana, pa so nagradili s polletno prosto vožnjo na žičnici. Na sliki od leve na desno: sto devetindevetdeset tisoč devetstodevetindevetdeseti, destotisoč, dvestotisoč prvi potnik na žičnici. Vsi so Tržičani

Poglavitni problem belške valjarne

»Neresni naslovi samo za nepoučene«

Osební dohodki ne gredo v korak s produktivnostjo

Na članek v »GLASU« z naslovom »Več vratarjev kakor valjavcev« je hitro prispel odgovor, ki je bil objavljen v časopisu »Zvezar«, dne 27. avgusta in v »GLASU«, dne 3. septembra.

Milana Ivanovič, avtor odgovora z naslovom: »Razlikujmo šalo od resnice« svoj prispevek končuje z besedami: »zato so odveč tako neresni naslovi, kakor je bil gornji, ki nepoučene zavaja v napačno mišljenje...« Strinjam se s tovarišico Milano, da nepoučene zavaja. Ampak samo nepoučene. Če bi tovarišica Milana bila na zboru proizvajalcev na Beli in prislusnila razpravi, potem ne bi bila »nepoučena«. Tako pa za uvod k širšemu odgovoru samo to: osrednji problem, s katerim so se proizvajalci na Beli ukvarjali, je bilo povečanje produktivnosti, zmanjšanje zastojev ter delitev osebnega dohodka. V 190 minutah, kolikor je sestanek trajal, na zboru proizvajalcev na Beli

ni bilo izrečene niti besedice o portirjih, čuvajih ali problemih v drugih obratih ali službah. Proizvajalci na Beli so pometali samo v lastni hiši.

Z izgradnjo valjarne Bela smo v pripravah za proizvodnjo težili, da kader za valjarstvo temeljito pripravimo in da zaposlimo čim manj ljudi. Za osnovo smo vzeli ameriške normative, primerjave pa smo delali tudi z delovnimi mesti na blumingu v jugoslovanskih železarnah. Valjarna se danes upravlja s štirih komandnih kabin, kjer dela sedem ljudi. Ben delavec ne glede na to, Tako danes ni v rezervi noda zahteva delo v komandnih kabinah popolno koncentracijo. Na zboru proizvajalcev je bilo rečeno, da je

bil ta način določanja števila delovnih mest preoster, ker ne zajamči niti polurne malice. Valjavci si predajo delo med izmenama v komandnih kabinah. Zaradi tega, ker so osebni dohodki pod pričakovanimi, nastaja med delavci negotovost, ker se glede na večjo produktivnost in s tem na večjo delovno obremenitev, osebni dohodki niso skladno povečali v primerjavi z dohodki, ki so jih valjavci prejeli v obratih, iz katerih so prišli v valjarno Bela.

Vodstvo obrata je pričakovalo, da bo predstavljalo obratovanje v valjarni Bela prelomnico v primerjavi z ustaljenimi delovnimi navadami v stari železarni. Zato je posebno skrbno izbralo kader za delovna mesta v valjarni Bela. Vsak kandidat je bil preizkušen na psihološkem testu, zdravniškem pregledu in v dveh pripravljajnih tečajih. Pri vsaki od teh etap se je opravila selekcija, zato lahko trdimo, da delovna mesta na Beli zasedajo de-

lavci, ki so bili na vsaki od teh etap izobraževanja uspešni. Zato se na Beli pojavljata dve neskladnosti: na eni strani moderna tehnologija, ki daje visoko produktivnost ob minimalnem številu visokokvalificiranih delovnih mest, nasproti temu pa nizki osebni dohodki, v nekaterih primerih celo nižji kot v starih valjarnah, kjer je produktivnost nižja. Druga neskladnost pa je v tem, da se je racionalno zaposlovanje uveljavilo samo pri valjavcih na Beli, preostali pa ta proces teče v ostalih obratih in službah. Že pred dvema mesecema je obratovodstvo valjarne Bela postavilo zahtevo kadrovski službi za formiranje tretje izmene v valjarni Bela.

Ta izmena bi morala delati na zaključnih delih montaže valjarne širokih trakov štekla. Če bi to izmeno pravočasno formirali, bi se valjavci do začetka obratovanja seznanili z valjarno in komandnimi pultji, tako da pri začetku obratovanja — predvidevajo ga v mesecu oktobru — ne bi bilo večjih težav. Sedaj dela v tej izmeni samo en valjavec. Na zboru proizvajalcev je bilo rečeno,

da je silno težko dobiti valjavce iz drugih obratov, ne glede na to, da je lista kandidatov za Belo znana že dve leti in bi se zanje v prejšnjih obratih lahko našlo na domačem.

Izgubo, ki jo bo trpela železarna zaradi nepravočasnega seznanjanja ljudi s tehnologijo na šteklu, je danes zelo težko oceniti. Teža breme je približno devet ton, njena vrednost pa znaša milijon dinarjev. Iz ene breme se izvalja en trak v petih minutah. Dolžina tega traku je na koncu valjanja 450 metrov. Zaradi zapletene tehnologije valjanja trakov na šteklu je velika verjetnost, da bo več bram zavaljanih kar pomeni, da se bodo morale vračati v jeklarino kot odpadno železo. Danes je to izguba zelo težko oceniti, nedvomno pa je, da jo slaba pripravljenost izmene ali nepravočasno kadrovanje bistveno povečuje. Prav ta problem pa je imel v mislih tov. inž. Tine Črv na zboru proizvajalcev in so besede, da je na Beli »več portirjev kot valjavcev«, le ilustracija te problematike.

**JOŽE VIDIČ
in inž. TINE ČRV**

Slikar in kmet Peter Jovanovič izpod Blegoša se predstavlja

Umetnine s skednja

Uro ali dve pred otvoritvijo razstave v galeriji na Loškem gradu sem sopihal v strmi grajski klanec. Pot se vleče ob masivnih zidovih, zavije na vrhu skozi železna vhodna vrata in se izteče na prostorno grajsko dvorišče. Gruha ljudi, ki je postajala ob ribniku, me je radovedno pogledala.

»Dober dan. Slikar Peter Jovanovič iščem,« sem kar brž povedal. Predstavili

Peter Jovanovič: Prijatelj — Foto Perdan

so me suhemu, prijaznemu možu, ki je ves ta čas molče stal ob strani. Takoj je privolil v pogovor. Napotila sva se v galerijo, ki je pripravljena, vsa polna umetnikovih del, čakala na obiskovalce. Sprva pogovor kar ni hotel steči. Že tedaj sem opazil, da Petra tare precejšnja trema. Prepričan je bil, da čez kako uro in pol, ob otvoritvi, ne bo blizu nikogar. Smeje so ga prepričevali o nasprotnem.

Najprej sem ga povprašal o dosedanjih razstavah.

»Danes prvič razstavljam samostojno in v tako velikem obsegu,« je povedal slikar. Manjšo razstavo skupaj s še nekaterimi domačimi umetniki sem imel leta 1962 v Poljanah.

In kdaj ste pričeli s slikanjem? Peter je malce pomislil, potem pa odgovoril: »Že kot otrok sem rad risal. Kasneje sem na to pozabil. Nekako pred desetimi leti pa so me ilustracije v reviji »Mlada pota« zopet navdušile za slikanje.«

Leta 1957 je mladi slikar poslal reviji eno svojih zgodnjih risb. Njena objava je plašnega fanta še bolj vzpodbudila k delu. Ves prosti čas je posvečal slikanju. Najprej je risal z barvami, kasneje pa je pričel uporabljati tuš. Danes poleg izdelovanja lesenih plastik riše le še s tušem.

»Doma v Dolenji Žetini je mnogo dela, saj imamo kmetijo. Razen tega hodim pomagat tudi k sosedom. Vedno pa najdem dovolj časa za umetnost.«

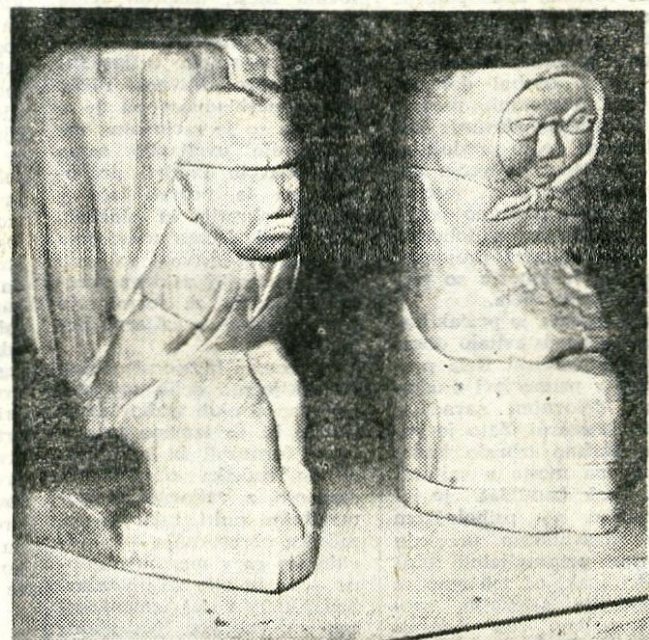
»Kaj pa sosedje in sorodniki? Kaj menijo o vašem drugem delu?« Mož je malce zmignil z rameni. »Sprva so bolj pesimistično gledali na mojo zabavo, danes pa slike in kipe zelo cenijo.«

Nekaj mi ni šlo v račun. »Rekli ste — zabavo. Kako to mislite?« Slikar se je nasmešnil. »Veste, slikanje mi je postalo zabava in potreba, brez katere bi danes več ne mogel. Ustvarjam predvsem v svoje zadovoljstvo. Tudi če bi vedel, da ne bom nikdar več razstavljal, ne bi prenehal z delom.«

Peter si ni nikdar posebno prizadeval razstavljal. Njegove umetnine je videlo le nekaj sosedov, peščica lovcev in nekaj novinarjev, ki so sem in tja obiskali umetnika — samotarja. Mehkoba potez, ki jih je ustvarila nešolana samoukova roka, kaže na izreden talent. Očitna je tudi sposobnost natančnega opazovanja ljudi in okolice. Jovanovičeve slike prikazujejo predvsem vaščane, može v gostilni, pri pogovoru, pri delu. Največkrat pa so upodobljeni otroci. Slikar jih predstavi pri igri, na poti v šolo, na sanjah... Iz teh podob veje toplina in ljubezen.

Kot sam pravi, nima nobenega vzornika. Riše tako, kot neko stvar vidi, brez posebnega stila.

»Nič več ne mislim na akademijo. Včasih sem, da, toda danes je že prepozno.« Potem mi je zaupal še nekaj. Moja največja želja je, da bi nekoč pri kakem časopisu, lahko risal slikanico za otroke. Vem, da je to nemogoče, toda ne gre mi iz glave. Vedno sem najraje slikal motive iz otroškega življenja. Pa saj lahko sami vidite,« je pokazal proti razstavljenim podobam.

Peter Jovanovič: Mož s krošnjo (levo) in Starka — Foto Perdan

Pogovor se je zasukal na sodobne slikarje. Povedal je, da včasih obišče kako razstavo v Ljubljani. »In kaj mislite o teh umetnikih, sem ga povprašal. Malce se je obotavljal, potem pa na kratko približal: »Preveč so moderni!«

Se nekaj me je zanimalo. »Imate doma poseben prostor, kjer ustvarjate?«

»Ne. Rišem kar v hiši, pa jace pa rezljam na skednju.« Slikar je svoje lesene plastike namreč krstil za pajace. Med tistimi, ki so razstavljeni v galeriji na Loškem gradu, najdemo nekaj prav edinstvenih. »Mož s pipo«, na primer, ali pa »Starka«, pa tudi »Človek s krošnjo«, ki prikazuje pod težkim tovorom sključenega kmeta.

»Kakšni so vaši načrti za prihodnost?« »Imam en sam načrt — delo.«

Mrak je že bil, ko sva končala razgovor. V galerijo so prihajali prvi obiskovalci. Poslovil sem se od slikarja — samouka in se pomešal mednje. Še enkrat sem si ogledal Petrove risbe in »pajace«.

I. Guzelj

V nekaj stavkih

VRNSNO: otvoritev preurejene Gregorčičeve rojstne hiše — Odbor za odkup in ureditev Gregorčičeve rojstne hiše v Vrsnem pri Kobaridu vabi na odprtje preurejene rojstne hiše »Goriškega slavčka«, ki bo v nedeljo, 11. septembra. Praznovanje ob tej priložnosti se bo pričelo že v soboto s pohodom po poteh Gregorčičeve brigade, z zborom borcev Gregorčičeve brigade, tabornikov in planincev na Vrsnem in s proslavami v soboto zvečer ob osmih na Vrsnem, v Cadrugu, na Livku in v Kobaridu.

BLED: razstava »Bled od VI. do XII. stoletja« — Včeraj (6. septembra) popoldne ob petih so na Blejskem otoku odprli zanimivo razstavo »Bled od VI. do XII. stoletja v luči arheoloških raziskav na Blejskem otoku«. Razstavo je pripravil center za staroslovanske in zgodnje srednjeveške študije Narodnega muzeja v Ljubljani s podporo radovljiške občine v okviru prireditve za drugo svetovno prvenstvo v veslanju. O razstavi bomo še poročali.

BLED: razstava Marija Preglja in Draga Tršarja — V četrtek prejšnji teden so v Festivalni dvorani na Bledu odprli zadnjo letošnjo likovno razstavo, ki bo odprta tudi v času svetovnega prvenstva v veslanju. Tokrat se predstavljata akademski slikar Marij Pregelj z olji in gvaši in akademski kipar Drago Tršar z 18 skulpturami.

KRANJ: razstava Valvasorjevih grafik o gorenjskih gradovih — V spodnjih razstavnih prostorih Prešernove hiše v Kranju je odprta zanimiva razstava originalnih Valvasorjevih grafik gorenjskih gradov. Na razstavi si obiskovalci lahko ogledajo gradove iz znanih krajev; nekaterih gradov sploh več ni, drugi so zelo spremenjeni. Razstava je zanimiva posebno zato, ker je znano Valvasorjevo delo »Slava vojvodine Kranjske« iz leta 1689 zelo redko in ljudem težko dostopno. Na razstavi so grafike 35 pomembnejših gorenjskih gradov.

Freska s konca 15. stoletja

Pred približno štirinajstimi dnevi so pri pripravi za beljenje zunanje fasade župne cerkve v Radovljici sodelavci Zavoda za spomeniško varstvo iz Kranja odkrili pod beležem kompozicijo freske sv. Krištofa. Freska je na glavni fasadi, kar je doslej edini ohranjeni primer na Gorenjskem in menda tudi v Sloveniji; številne freske sv. Krištofa z Jezusom na gorenjskih cerkvah so namreč vedno na tisti zunanji stranski fasadi, ki je obrnjena proti naselju. Povsem naključno radovljiško odkritje je zelo pomembno tako za samo Radovljico, saj je to prvi primer odkrite gotične freske v tem kraju, kot tudi nasploh za umetnostno zgodovino, saj je freska zelo markantna, v višino meri okrog 10 m, v širino pa celotna kompozicija tudi 4 do 5 m.

Upajo, da bodo fresko sv. Krištofa restavriral prihodnje leto. Glavno fasado cerkve so zdaj prebelili, pustili pa so tisti del, kjer so s prvimi pregledi ugotovili, da je poslikan. Celotna kompozicija namreč razen sv. Krištofa obsega še druge svetnike okrog, kar pa so šele grobo odkrili. Kaže, da je radovljiški sv. Krištof zelo kvaliteten primer poznogotične freske z nekatereimi značilnostmi renesanse. Datirajo jo v zadnja leta 15. stoletja, med leta 1495 do 1500. Več o tem bodo zvedeli, ko bodo fresko podrobno pregledali in restavriral. Letos nameravajo fresko samo utrditi, da padavine in veter ne bi poškodovali še lepo ohranjenih značilnih gotičskih barv.

Odkritje je povsem slučajno. Ko so se delavci pripravljali na prenovitev zunanje fasade župne cerkve, so sodelavci Zavoda za spomeni-

ško varstvo sicer prišli pogledat, čeprav niso ničesar pričakovali. Zato so bili seveda še bolj presenečeni nad pomembnim odkritjem, ki bo Radovljici kot turističnemu kraju dalo še en kulturno-zgodovinski spomenik več. Nasploh radovljiška cerkev z lepo poznogotiko dvoransko ladjo znotraj še ni preiskana; v sedanji obliki je cerkev s konca 15. stoletja, seveda s kasnejšimi baročnimi prezidavami. Prav glavno fasado so v glavnem predelali v 19. stoletju, zato je del freske sv. Krištofa tudi uničen, in sicer spodnja četrtina, kjer je sedaj desni stranski vhod, in zaključek kompozicije zgoraj, kamor so vzdicali stransko okno (roze-to).

Zanimivo je, da so pri pregledu glavne fasade med glavnim portalom in roze-to nad njim odkrili tudi detajle še starejše freske, ki jih bodo podrobneje raziskali prihodnje leto, ko bodo — upajo — fresko restavriral.

A. Triler

Varčuj pri
glo

96 mrtvih in le 21 preživelih v letalski katastrofi pri Lahovčah

Letališče ni krivo

S preiskusom naprav za pristajanje na letališču Brniki so ugotovili, da so vse naprave delovale popolnoma pravilno in da ni nobenih odklonov, ki bi mogli privedi letalo v nevaren položaj — 96 pločevinastih krst prispelo iz Londona — Slovo Ljubljancanov od pokojnih na Taboru — Večini preživelih se je zdravstveno stanje izboljšalo, v ponedeljek zvečer pa je Mary Lambley že zapustila bolnišnico — Številne sožalne brzojavke

Ljudje še vedno največ govorijo o letalski katastrofi britanskega letala Britannia pri Lahovčah. Časopisi so polni najnovejših vesti o poteku preiskave, o stanju preživelih, o sožalnih brzojavkah, o življenju na brniškem letališču, ki je izredno živahno v zadnjih dneh in teče normalno kljub hudi nesreči pred dnevi. Do zaključka redakcije še ni nobenih uradnih poročil o vzrokih te katastrofalne nesreče, čeprav je izredno pomembno poročilo komisije za preiskavo vzrokov nesreč pri direkciji za civilno zračno plovbo, ki so ga izdali v soboto in ki se glasi:

»V zvezi z nesrečo letala Britannia, oznake G-ANBB, je komisija za preiskavo nesreče med ostalimi preiskavami dne 3. septembra letos napravila tudi preizkus naprav za pristajanje na letališču Ljubljana v prisotnosti angleških strokovnjakov in ugotovila, da vse naprave povsem pravilno funkcionirajo in da ni nikakršnih odklonov, ki bi mogli privedi letalo v nevaren položaj. Opravili so štiri nateze, med njimi tudi nizek let 30 m nad zemljo; ugotovljeno je, da so aparati povsem pravilno delovali, da je bila vzletno-pristajalna steza ves čas nizkega leta povsem vidna in da je nikakršne zapreke niso zakrivali. Preizkus je bil napravljen na isti napravi, ki je bila v pogonu na dan katastrofe.«

Preizkusne leto so napravili z letalom Cessna, ki ga je vozil pilot Kocijančič; v

letalu je bil tudi tehnični direktor družbe Britannia Airways Dyke Davison. Komisija ob sodelovanju angleških strokovnjakov še vedno nadaljuje z delom; glavni napor so usmerjeni v to, da bi vsaj približno lahko odgovorili, zakaj je glavni pilot Britannie, pokojni Smith, vodil letalo dve navtični milj pred letališčem, ko je bil točno v osi pristajalne steze, samo na višini okrog 25 m nad zemljo, namesto na predpisani višini okrog 200 m? Ljudje različno komentirajo vzrok nesreče, resnični vzrok pa tiči v še neznanem odgovoru na gornje vprašanje.

Medtem pa v vseh dneh po usodnem četrtkovem zgodnjem jutru na brniškem letališču poteka povsem normalno in zelo živahno. V nedeljo zvečer je letalo DC-7 družbe Dan Air London pripeljalo na Brnik 96 pločevinastih krst, v katerih bodo

prepeljali pokojne angleške turiste domov. Dr. Milčinski s svojo ekipo je do ponedeljka dokončno identificiral že več kot 40 ponesrečenih. V soboto je bila pred dvorano na Taboru v Ljubljani tiha slovesnost v počastitev žrtev, ki so počivale v dvorani, pokrite z britansko zastavo. Podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Beno Zupančič je med drugim dejal:

»Preťreseni nad njihovo usodo v trenutku, ko so prispeli na oddih v našo deželo, sočustvujemo z njimi, z vsemi njihovimi sorodniki, znanci in prijatelji, z vsemi prebivalci njihove domovine. Poslavljamo se od njih s skromno slovesnostjo, z nekaj besedami, ki ne morejo izraziti ali popisati vsega, kar trenutki takšne smrti in takšnega bridkega slovesa vzbujajo v vseh nas — ne glede na to, da jih vsakega posebej niti ne poznamo, zakaj človeško bratstvo seže čez sleherne meje in premosti vsakršne razdalje.«

Nato je na govorniški oder stopil odpravnik poslov britanskega veleposlaništva v Beogradu Stephen Whitwell, ki se je zahvalil vsem za pomoč in sožalje in med drugim rekel:

»Karkoli bi rekli, ne bi moglo zmanjšati tragedije in udara, ki ju je povzročila ta nenadna smrt. Predvsem bi rad izrazil hvaležnost jugoslovanskim ljudem. Tu v veliki dvorani leži venec maršala Tita. V imenu Velike Britanije bi se rad zahvalil Slovincem. Ljubljancanom, Kranjčanom, ki so storili vse, da bi odpomogli pri tem tragičnem dogodku. Vaše sočutne prijaznosti ne bomo pozabili...«

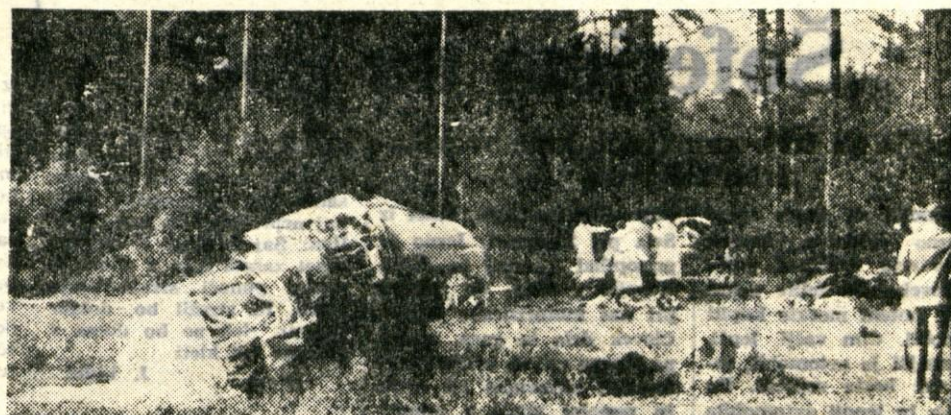
Britanski tisk pohvalno piše o naši pomoči ponesrečenim, o pozornosti do mrtvih, o izredno hitri pomoči reševalcev in zdravstvenih ustanov, o skrbi za preživele. Pri večini preživelih se je zdravstveno stanje izboljšalo, čeprav pravi dr. Mirko Derganc, šef oddelka za plastično kirurgijo, da je »še

Tehnični direktor družbe Britannia Airways Dyke Davison pregleduje ostanke ponesrečenega letala na kraju nesreče — Foto Franc Perdan

vedno možno pričakovati komplikacije zaradi težkih in nevarnih poškodb. Prva preživela ponesrečenka v letalski nesreči pri Lahovčah, Mary Lambley, je v ponedeljek zvečer že zapustila bolnišnico. Istega dne je prispelo v Ljubljano okrog 30 sorodnikov preživelih.

A. Triler

Enega izmed motorjev je vrglo na jaso pred gozdičkom, prav tako pilota, vse ostalo je v sencih grmovja in dreves — strahotno razdejanje, o čemer od daleč pričajo le polomljeni vrhovi smrek

Ljudje in dogodki

Bonnške poskočnice

Zahodnonemški kancler Ludwig Erhard po počitnicah, ki jih je preživel na Bavarskem, nima več mirnega počitka. Muči ga splošna nespečnost, ki je ni mogel zakriti niti med svojim obiskom v skandinavskih državah. Črni oblaki, ki se zbirajo nad njegovo vlado, neprestane afere, napadi na njegove politične načrte porazi na volitvah, so skoraj popolnoma razvrednotili njegov prestizh ne samo v očeh opozicijskih strank,

ampak tudi v njegovih lastnih vrstah. Izgubljene volitve v lastni trdnjavi v Westfaliji so pokazale, da je voz začel drveti navzdol. Prav posebno pa so pretresli njegove kanclerski stolček dogodki z zahodnonemški vojski. Odstop nekaterih visokih vojaških osebnosti, generala Tretinerja, generala Panitzkega in drugih, so sprožili ugibanja, da so nemara sedanjemu kanclerju Erhardu dnevi šteti v vili

ob reki Reni. Uro po prihodu posebnega vlaka, s katerim se je kancler vrnil s svojega dopusta je že stal v kanclerjevi pisarni minister za obrambo von Hassel.

Povod za odstop dveh generalov naj bi dale zelo pogoste nesreče na letalih tipa Starfighter, ki so jih Nemci kupili od svojih zavznikov. Samo v letu 1965 je strmoglavilo 26 letal, ki so se spremenila v ruševine in pepel. Od januarja letos pa je strmoglavilo novih 17 letal. Ime Starfighter ni več izginilo iz poročil nemških časopisov. General Panitzki, ki je bil odgovoren za letalstvo, je vzroke za nesreče pripiso-

val političnim odločitvam. Komentariji v vojnem letalstvu so očitali, da letala nakupujejo uradniki, ki se na to ne spoznajo, naloga vojakov pa je samo, da napake plačujejo z življenji. Generali so obtoževali: »Vojaki imamo pravico samo umreti. To s kakšnim orožjem bomo streljali, pa tako odločajo drugi.«

Nesreče z letali Starfighter so generalom dale orožje v roke, da nostopijo z svojimi zahtevami za vpliv v vladi. Vse kaže, da je moč nemških generalov danes že tako močna, da se več ne zadovolje s tistim, kar imajo, samo s skrbjo za vojsko in obrambo. Njihove zahteve postajajo iz

dneva v dan večje in poučeni iz nemške preteklosti zahtevajo postopoma oblast nad vlado in parlamentom.

Ob rojstnem dnevu predsednika zahodnonemškega Bundestaga Gerstenmaierja so nazdravljali tudi obrambnemu ministru Kai Uwe von Hasslu. Vladni ministri so po vrsti opozarjali na nevarnost. Najbolj samo nekaj izjav, ki kažejo, kako vročo kašo so skuhal nemški generali. Minister Stoltenberg je dejal: »Zdaj moramo biti odločni in ohraniti prvenstvo politike nad vojsko.« Drugi pa so zaskrbljeno ugotavljali: »Generali že zopet pričakujejo, da jih bomo povzdigovali v nebesa.«

1

PO PREŠERNOVIH STOPINJAH

„Bohinjska roža“

S tem imenom je pesnik dvoril lepi Minci Miklavčičevi, ki je bila v letih 1847 in 1848 strežnica v gostilni pri Stari pošti v Kranju. Bila je krčmarčina sorodnica ali pa prijateljica. Prešeren jo je menda kaj rad videl. Zložil ji je več štirivrstičnic, nekatere z resno, druge s šegavo vsebino. Za to mično pesnikovo kranjsko zgodbo smo vedeli in o tem na kratko tudi zapisali v sestavku o Prešernovih poslednjih znankah. (Glas 21. 3. 1964).

Seveda pa oni stih, zložen v čast Bohinjski roži, še niso bili objavljeni. Ker so se ohranjevali le v ustnem izročilu, so se na svoji časovni poti gotovo spreminjali in tako postali manj avtentični. Prav zato niso in niso mogli zagledati belega dne kot resničen, četudi le skromen plod Prešernovega pesniškega duha.

Hiteli smo po sledih Prešernovih poti naprej in Mince Miklavčičeve nismo več omenjali.

Pismo iz Kamnika

Iznenada, pred kakim mesecem, pa dobimo preptizano pismo direktne potomke Bohinjske rože! Pisala mi je njena vnukinja, ki živi sedaj v Kamniku. V pismu pa je bilo tudi vabilo: naj jo obiščem in povedala mi bo one, širši javnosti še povsem neznane Prešernove verzje. Tako kot jih je slišala od svoje matere, hčere Mince Miklavčičeve.

Hitel sem, v razumljivem zanošu radoznalosti: morda bom s srečno roko le prispeval kak nov drobec v prešerniansko zakladnico?

In res! Zvedel sem ne le za verzje, ki jih je po družinski tradiciji zložil pesnik v čast njene babice, ko je še bila v cvetu mladih let — pač pa je sedaj tudi osebnost Mince Miklavčič, poročene Prohinar, bolj osvetljena. Razen imena in pesnikovega dvorjenja, ki ga je spodbujala njena izredna lepota, nismo kaj dosti vedeli.

Minca Miklavčičeva

Oče njen je bil Tomaž Miklavčič iz Zeleznikov, materi pa je bilo ime Barbara roj. Hauptman. Hčerka Minca se jima je rodila dne 8. decembra 1828 na Koroški Beli. Družina je dlje potem živela v Bohinjski Bistrici — odtod njeno ljubkovalno ime Bohinjska roža!

Minca Miklavčičeva se je dne 18. februarja 1852 poročila z barvarskim mojstrom Francem Prohinarjem (1819-1896), sorodnikom Jalnove žene Ane, po rodu Prohinarjeve.

Z možem se je Minca preselila v Kamnik. V zakonu se jima je rodilo petero otrok, žive pa so ostale le tri hčere: Marička (1852-1886),

Angela (1862-1942) in Francika (1867-1882). Rod je nadaljevala le Angela, ki se je poročila s hrvaškim zgodovinarjem Robertom Koprinskim, profesorjem na zagrebški univerzi.

V ostalini Prešernovega rodošlovca Toma Zupana je ohranjena obsežna korespondenca z Angelo Koprinski. Njena hčerka pa hrani številna Zupanova pisma, naslovljena na mater, Marijvi zbiralec prešernin, kot je Zupan svojemu delu sam pravil, je bil večkrat tudi v Kamniku in si zapisoval Angeline spomine na njeno mater, Bohinjsko rožo. Bilo je to leta 1927.

Izgubljena priložnost

Prešernova znanca s Stare pošte, Minca Miklavčičeva, je umrla 7. aprila 1899. Pokopana je na kamniških Zalah. Grob njen je lepo negovan.

Torej je Bohinjska roža živel še v dne, ko je bilo zanimanje za Prešerna že dovolj živo in je bil kot pesnik-genij že nesporno priznan. — A vendar nobenemu takratnih prešernoslovcev ni prišlo na misel, da bi Minco kaj povprašal o Prešernu. Spominjala se ga je gotovo še dobro in utegnili bi dobiti kak avtentičen podatek, vsaj o pesnikovem zunanem življenju v Kranju.

Zdaj pa se lovimo in ugrabimo in se trudimo, da bi le še kaj našli, še kaj zvedeli, čeprav en samcat droben drobec...

Zapisali smo si nekaj onih verzov, ki jih je posredovala vnukinja Bohinjske rože njena mati, Minčina hči Angela por. Koprinski. — Potem smo hiteli še v rokopisni oddlek Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljano, kjer skrbno hranijo zapiske Toma Zupana.

Primerjali smo in videli, da je ustno izročilo le precej bolj zanesljivo, kot bi utegnil kdo misliti. Leta 1927.

povedane verzje je Angelina hčerka Milica letos dobesedno tako ponovila. Kaže, da se tekom let nič kaj dosti ne izgubi ali spremeni. Tem manj verjetno, ker je v družini visoko cenjeno zanimanje doktorja Prešerna za njihovo prednico. Zdaj odraščata že pravnukinja Bohinjske rože — spomin na ljubeznivo doživetje njune prababice gotovo še ne bo zbledel. Iz roda v rod gre prijazno izročilo...

Verzi na lističih

Prešernovi sodobniki, bodisi iz njegovih ljubljanskih ali kranjskih dni, vsi vedo povedati, kako uren je bil pesnik pri zlaganju priložnostnih zbadljivk ali šegavih verzov. Ali jih je zapisal na lističe ali pa kar povedal zbrani družbi. Kdaj pa kdaj le izbrani lepotic...

Poslušajmo nekaj takih štirivrstičnic ali le stihov, zloženih Bohinjski roži v čast. Kot izraz občudovanja rosne dekleške lepote ali pa le kot grenko spoznanje lastne nemoci...

Koliko občudovanja in trpeče plahosti je že v teh verzih:

Minca, na licih
ti rož'ce cveto;
skrbi me, boli me,
kdo trgaj jih bo.

Po družinskem izročilu je naslednji stih nastal kar mimogrede: pesnik je v rani uri srečal Minco, ko je hitela k prvi maši, in jo prosil:

Le sklepaj roke
in misli na me.

Kako šegavo, v ljudskem tonu, prav nalašč kot napis na lectovem srcu, ki ga da fant dekletu kot odpustek na vaškem žegnanju, zveni:

Učke maš kot perličke,
žnablčke kot pankljčke,
ali v drugi varianti:
Minca, Minca,
učke imaš kakor perličke,
žnablčke pa kakor
rdeče pangeljčke.

Morda se bo kdo spotaknil ob neslovenske »žnablčke«? Tako je pisal Prešeren že v Krstu pri Savici: »Objé-ta sta, ko ki bi blá s telésa

en'ga, spustiti shnábel shná-bal nozhe...«

In »pangeljčki«? Takrat so pač trakovom tako rekli pa še za rimo v priložnostni štirivrstičnici je slo. Vemo tudi, da je France prinesel z Dunaja svojim sestram na domu pisane pangeljčke, ki so jih tako rabile pri tedanjih oblekah.

V družini pa se je ohranila še druga varianta pesmice, s katero je doktor dvoril lepotic v gostilni pri Stari pošti:

Učke imaš kot perličke,
žnablček kot pangljčke.
Na licih dva sta povšerčka
in lepa ti je bradica.

In še tale, kar nekam otožna, je ohranjena:

Ko sedim in premišlujem,
Tebe, dekle, občudujem,
Si t' zato tu sem prišla,
da s' mi srce ranila?

Zvedeti moramo pri tem, da je Minca prišla v gostilno pri Stari pošti šele proti koncu pesnikovega bivanja v Kranju. Ni še dognano, ali jo je poslal v Kranj njen ženin Prohinar, da bi se tu, v imenitni gostilni, priučila dobre kuhe — ali pa jo je povabila v Kranj njena sorodnica ali prijateljica Neža Pečarjeva por. Mayr.

Luni, svoji stari ljubezenski poslanki, je pesnik naročal:

Ko čez goro
boš zavila,
le oglas'!
pri oknu se.
Tam živi mi
dekle mило,
vseh deklet
kraljica je.

Pa še in še, kar stresal je pesnik poklone Bohinjski roži:

Prebredel bi vodó,
preplaval morjé,
prehodil bi goró
za tvoje srce.

In še eno, za sklep. Varianta prve, ki smo jo zapisali. Če je bil v prvi še strah in bolečina ljubosumja, tedaj v tej obliki najdemo že odpoved in mir:

Dekle, na obrazu
ti rož'ce cveto,
srečen bo oni,
ki trgaj jih bo.

Živ spomin

Naj se ne zde komu ti preprosti verzi le prevsakdanji za genialnega pesnika, ki je ustvaril toliko visokih umetnin.

V Kranju Prešeren kot pesnik ni več zazarel. Občutljiv za svežo dekleško lepoto je še tu in tam kateri s pesmijo podvoril. Kar na hitro je v gostilni kaj napisal na listič in izročil dekletu. Ali pa ji le povedal...

Sicer pa zares vseh citiranih stihov ne bi smeli imeti za popolnoma avtentične. Morda sta čas in človeški spomin le kaj predrugačila? A vzemimo ljubeznivo vse kar za Prešernovo, saj je v vrsticah toliko onega plahega trubadurstva, tako značilnega za pesnikova brezupna radnja leta, ki jih je preživljal v Kranju.

Ko tako prvič prezentiramo širši javnosti poslednje Prešernove srčne izlive, čeprav na prvi videz preproste in nepretenciozne, ne smemo zamočati, da lepota Mince Miklavčičeve še živi v njenih pravnukinjah. Tudi njim »na licih rož'ce cveto«!

CRTOMIR ZOREC

Minca Miklavčičeva s svojimi hčerami Angelo, Maričko in Francko okrog l. 1850

Zmage Ruskih tekmovalcev

Za »Kup Karavank« v vodstvu Leitgeb (Avstrija) — 15.000 gledalcev —
Odlična organizacija

Tržič, 4. septembra — Na dirki za Veliko nagrado Jugoslavije v moto crossu v Podlublju se je v nedeljo na startu pojavilo 53 tekmovalcev iz Avstrije, Angije, Danske, Finske, Madžarske, Nizozemske, CSSR, Italije, Luksemburga, Sovjetske zveze, Švedske, Svice, Nove Zelandije in Jugoslavije. Pred 15.000 gledalci je v kategoriji do 250 ccm zmagal Aleksander Jakovljevič. Do 500 ccm pa Igor Kazakov oboja Sovjetska zveza. V konkurenci za »Kup Karavank« pa pred zadnjo dirko v Launsdorfu vodi Walter Leitgeb z 18 točkami pred Manfredom Klerrrom (oba Avstrija). Jugoslovani Bele je na odličnem četrtem mestu.

Na 1700 metrov dolgi progi s 30 vratnicami so bile na sporedu štiri vožnje v obeh kategorijah in so tekmovalci morali prevoziti 12 krogov. Prvi so startali tekmovalci do 500 ccm in med 20 ni bilo nobenega Jugoslavana. Iz nepoznatih razlogov v prvi vožnji ni nastopil lanskoletni zmagovalec Šved Leif Åke Olsson. Dirka v tej vožnji je bila zanimiva, saj se je na startu zbralo nekaj odličnih tekmovalcev. Klerr (Avstrija) Kazakov (Sovjetska zveza), Mate in Orbon (oba Madžarska). Do sredine dirke je vodil Kazakov in vsi so pričakovali njegovo zmago. Toda Avstrijec Klerr je z odlično vožnjo in ob bučnem navijanju gledalcev zmagal z malenkostno prednostjo.

V prvi vožnji 250 ccm se je startu prijavilo 35 tekmovalcev med njimi 15 Jugoslovancev. Ze v prvem krogu

je prevzel vodstvo Rus Jakovljevič in na cilj je privozil z veliko prednostjo. 15 Jugoslovancev se je borilo za pokal »Moto Magazina«. Najboljši je bil Adolf Bele na odličnem devetem mestu. Dvanajsti je Murvin, ki je vozil s poškodovano nogo. Nekoliko je razočaral domačin Janez Rotar, veteran jugoslovanskega moto crossa, ki je kljub dobro poznani progi in novemu stroju CZ zasedel 16. mesto.

V drugi vožnji do 500 ccm je Šved Olsson vodil od starta do cilja. Prisotne gledalce je navdušil z izredno vožnjo. Drugi je bil Rus Kozakov, ki je tri kroge pred koncem prehitel Nemca Dreisikerja. Zmagovalec Klerr v drugi vožnji ni navdušil, saj je zasedel šele 3. mesto.

Rus Jakovljevič je v drugi vožnji do 250 ccm navdušil pri-

sotne gledalce z izredno vožnjo saj je razen Olssona in Gala (Madžarska) ostale tekmovalce prehitel skoraj za dva kroga. Od Jugoslovancev je bil zopet najboljši Bele, ki je v končni razvrstitvi zasedel odlično 8. mesto in je za Kup Karavank na 4. mestu s 6 točkami.

Organizacija za tretjo dirko Velike nagrade Jugoslavije pod pokroviteljstvom Kompartisa in organizacija Avtomoto društva Tržič je bila odlična. Tako so Tržičani dostojno proslavili 40. jubilej v organiziranju moto športa.

REZULTATI 250 ccm: 1. Aleksander Jakovljevič (SZ), 2. Leif Åke Olsson (Švedska), 3. Sergej Kaduškin (SZ), 8. Bele, 9. Ahačič, 12. Rendulič (vsi Jugoslavija).

500 ccm: 1. Igor Kozakov (SZ), 2. Manfred Klerr (Avstrija), 3. Gjorgij Orban (Madžarska), v

D. Humer

Kvalifikacije za II. zvezno waterpolo ligo Odločili mladost in izkušnost

Triglav zopet član II. zvezne lige —
Jože Rebolj najboljši strelec na turnirju

V kranjskem letnem bazenu so bile v petek in soboto kvalifikacije za II. zvezno ligo. Na turnirju republiških prvakov so bili domačini za razred boljši od svojih nasprotnikov in tako prepričljivo osvojili prvo mesto.

V prvi vrsti nas je v moštvo Triglava razveselila dobra igra dveh mladih igralcev: Mohoriča in Baldermana. V moštvo se že dalj časa niso pojavili toliko obetajoči mladi igralci, saj je bil Mohorič celo med najboljšimi kranjskimi igralci. Mladi igralci so se odlično ujemali s starejšimi rutiniranimi (dr. Petrič, Chvatal, Colnar, Kocmur). Še posebno je izstopal Jože Rebolj kot najboljši strelec turnirja, dočim je Nadižarja precej ovirala poškodba na očesu.

REZULTATI — Triglav:
Ordred 4:1 (1:0, 1:1, 1:0, 1:0),

Hvar: Celuloza 5:4 (1:0, 1:2, 2:1, 1:1), Ordred: Celuloza 6:2 (1:0, 1:1, 1:0, 3:1), Triglav: Hvar 11:5 (0:1, 2:2, 4:1, 5:1), Triglav: Celuloza 6:2 (0:1, 2:0, 2:1, 2:0), Hvar: Ordred 4:3 (2:1, 1:0, 0:1, 1:1).

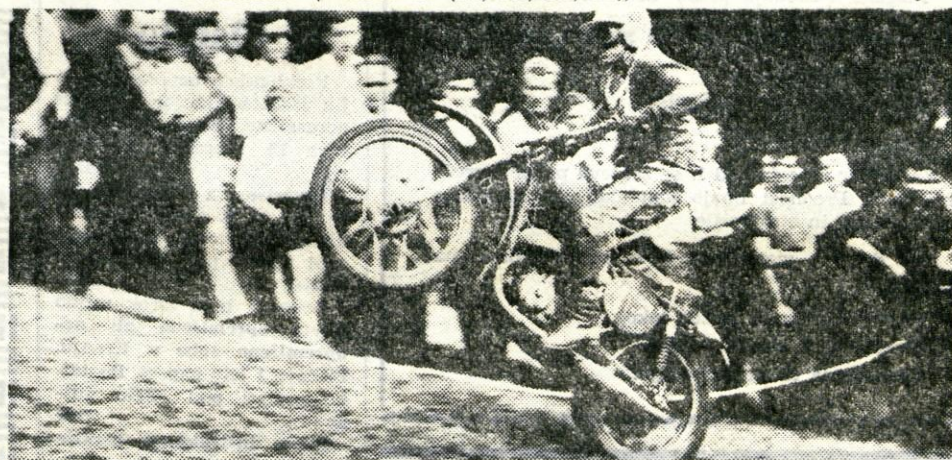
LESTVICA:

Triglav	3	3	0	0	21:8	6
Hvar	3	2	0	1	14:18	4
Ordred	3	1	0	2	10:10	2
Celuloza	3	0	0	3	8:16	0

LESTVICA STRELCEV:

- 11 golov: Rebolj (T)
- 7 golov: Matijević (H)
- 4 goli: Jović (C) itd.

-pc

ZMAGOVALEC JAKOVLEVIČ (SZ) — Ruski tekmovalac Jakovljevič je zmagal na moto-crossu v kategoriji do 250 ccm. Ruske premoči niso mogli ogroziti niti tako znani tekmovalci kot so Olsson (Švedska), Klerr (Avstrija) itd. K sreči za Avstrijce, sovjetski tekmovalci ne nastopajo na vseh dirkah za »Pokal Karavank« — Foto F. Perdan

Fock (Kranj) mladinski prvak

Brodatarsko društvo v Kranju je organiziralo republiško prvenstvo s kajaki in kanuji v slalomu in spustu na divjih vodah za člane in mlade.

PREBRITE MIMOGRIDE

Na igrišču v Kranju je ekipa Jesenic v okviru SKL premagala Elektro s 71:63 (36:34). Kranjčani niso odpotovali na tekmo v Maribor, ker za igro »nimajo dovolj igralcev«.

V SKL — ženske, so Jeseničanke v Medvodah premagale domačinke s 34:91 (20:43) dočim je bil Triglav prost.

V moški SRL so bili Kranjčani v Piranu poraženi s 15:13 (9:6). V ženski ligi so doživela tri gorenjska moštva poraze. Kranjčanke so izgubile v Piranu s 7:5 (1:3), Selčanke v Ljubljani proti Slovani s 9:3 (4:1), novinke, igralke Storiča pa v Mariboru proti Braniku s 17:1 (6:1).

V SOL so Jeseničani doma zmagali proti Črnučam s 3:2, dočim so Kamničani izgubili s Kanalom s 3:0.

Nogometaši kranjskega Triglava so v prvi tekmi SNL premagali na domačem terenu Muro z 2:1 (1:0). Gole za domačine sta dosegla Kitič in Vukotič.

dince. Tekmovanje je bilo v soboto in nedeljo na progi Otočec — Kranj in pod Savskim mostom.

Tekmovanje je potekalo v znaku premoči LBD iz Ljubljane, vendar so tudi domačini poželi nekaj uspehov. Tako je zasedel Fock prvo mesto med mladinci v razredu C-1, poleg tega pa so osvojili še dve tretji mesti.

ZMAGOVALCI — Spust: K-1 — Člani: Svet (LBD), C-1: Tomšič (LBD) ... 3. Fock (Kranj); C-2 Člani: Tuma-Bežek (LBD); Mladinci: Jurkovič-Kralj (LBD) ... Engelsberger-Lojč (Kranj); Mešano: Šmid-Osovnikar (LBD).

Slalom — K-1 — Člani: Matkovič (Slavija); Mladinci: Pellegriin (NG) C-1 — Člani: Prelovšek (LBD); Mladinci: Fock (Kranj); C-2 — Člani: Vidmar-Zitnik (LBD); Mladinci: Kodrmac-Leben (NG); Mešano: Vidmar-Fajš (LBD).

DIJAŠKI DOM V KRANJU

razpisuje prosto delovno mesto

HIŠNIKA — KURJAČA

Pogoji: Kv ključavničar ali električar z izpitom za kurjača in najmanj 5 let prakse. Nastop službe po dogovoru, najkasneje pa 1. 10. 1966.

Stanovanje zagotovljeno!

Klub brez študentov

Danes je postalo že pravilo, da pretežno večino članstva nekega športnega kluba predstavljajo dijaki in študentje. Ena izmed redkih izjem je moška ekipa rokometnega kluba iz Kranja.

Danes, v sredo ob 17. uri, imajo kranjski rokometasi na igrišču v Stražišču pokalno srečanje z odličnim zveznim ligašem Rudarjem iz Trbovelj. Ob 16. uri bodo igralce ženske predtekmo proti Olimpiji v isti konkurenci. Rokometna sezona je pred vrati in povabili smo predsednika kluba diplomirane ekonomista Janeza Česna, da nam pove nekaj o svojem klubu.

Po navadi pričnemo kar s težavami. Kako je s tem pri vas?

»Največje težave imamo z igriščem. Sedanj je provizorijski. Nima ograje, kanalizacije. Voda prodira pod asfaltom prevleko tako, da se je že pričela gubati. Prosil smo za pomoč, pa ni denarja.«

V prvem kolu sta obe vaši

stivo, da je premalo dotoka novih igralcev.

In kakšni so odnosi v vašem društvu?

»Moram povedati, da imamo v TVD Kranj polno razumevanja za naš klub. To je sicer razumljivo, saj je rokometni klub največji v društvu. Z denarjem za sama tekmovalca nimamo težav. Težko pa je z rekviziti (copatami), katerih cena se je zelo dvignila.«

Nam hočete še predstaviti igralce prvih moštev, ki nastopata letos v slovenski rokometni ligi?

MOŠKI: Zavrl, Čebulj, Černigoj, Arh, Krampelj, Soteljšek, Bregar, Ankele, Bašar, Gros, Gašperšič, Zalelet in Šemrl. Kasneje se bosta vključila še Bevk in Leskovec (služita vojaški rok).

ŽENSKE: Kolman, A. Ankele, Kristan, M. Ankele, Lišhart, Tolar, Centa, Klemenčič in Križaj. P. Colnar

Prodaj

Ugodno prodam dobro ohranjeno **kuhinjsko opravo**. Britof 143, Kranj 4102
 Poceni prodam **moped z vetrobranom**, Senčur 236 4103
 Prodaj **kuhinjsko kredenco** in predsobno omarico za 50.000 S din. Naslov v oglasnem oddelku 4104
 Prodaj rabljen dobro ohranjen **brzoparilni kotel**. Planina 32, Kranj 4105
 Prodaj **NSU primo 175 ccm**, odlično ohranjeno, 250 km po generalni. Brenk, Kranj, Skofjeloška 19. Ogled v nedeljo dopoldan. 4106
 Prodaj **hruške** (tepke), slive in oves. Olševsek 52, Pred-dvor 4107
 Prodaj **motor Puch 175 ccm** s prevoženimi 25.000 km. Do-

lenc Johan, Krivo brdo 2, Selca nad Sk. Loko 4108
 Prodaj **šivalni stroj »Singer«** z dolgim čolničkom. Rodič, Stražiška 46, Kranj — Stražišče 4109
 Ugodno prodaj 5 m³ **smrekovega lesa I. vrste**. Naslov v oglasnem oddelku 4110
 Ugodno prodaj **Zastavo 600 D**, letnik 61. Naslov v oglasnem oddelku 4111
 Prodaj **nov avto Opel rekord 1500**. Pogačnik Zdravko, Otoče 21, Podnart 4112
 Prodaj **Fiat 600**. Naslov v oglasnem oddelku 4113
 Prodaj **pesek za malto**. Kranj, C. na Klanec — Udovič Franc 4114
 Ugodno prodaj **novi ne montirani hišico »Jelovica«**, tipa 465. Trilar Janez, Kranj, Stražiška 2 4115

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

ZAVAROVALNICE KRANJ

razglašala naslednja prosta delovna mesta:

1. administrativna moč za službo raznih zavarovanj in
2. ekspeditor — telefonist

pogoji:

Za delovno mesto pod 1. se zahteva popolna srednja šola. Prednost imajo kandidati, ki obvladajo stenografijo in strojepisje.

Za delovno mesto pod 2. se zahteva dovršena osemletka.

Nastop službe je možen takoj.

Razpis velja od 17. 9. 1966

Stanovanja ni na razpolago.

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame in sestre

URBANC FRANČIŠKE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in svetle in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se g. župniku Blaju in g. kaplanu, posebno še sosedom, ki so nam nudili pomoč v tem težkem trenutku. Se enkrat vsem srčna hvala.

Zalujoči: sinovi Francelj, Pavle, Tone z družinami, hčerka Anica z družino, sin Janko, brat Matija in ostalo sorodstvo.

Kranj, Rupa št. 15

Zahvala

Ob prerani izgubi moje ljubljene žene in mamice

MARIJE ŠOLAR

se najlepše zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za lajšanje bolečine. Posebno se zahvaljujem kolektivu Konfekcija Triglav, invalidske delavnice, tekstil. industr. »Tiskanina«, Inteks ter kolektivu tovarne Iskra in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, pevcem za ganljivo petje in sosedom za vsestransko pomoč.

Zalujoči: mož Hijacint z hčerko Mojco in sinom Milanom

Prodaj **avto Zastava 750 in Primo 150 ccm**, vse v dobrem stanju, po ugodni ceni. Fajfar Andrej, Zeje 17, Duplje 4116
 Skoraj nov **moped »Colibri«**, dodatno opremljen po solidni ceni prodaj. Klobučar, Vešter 25, Sk. Loka 4132
 Prodaj **plemenskega bikca**, eno leto starega. Kunc Ciril, Begunje n. h. 4127
 Prodaj **odlično ohranjeno spalnico** in dobro ohranjeno **primo NSU**. Ogled vsak dan po 15. uri. Trček, Kranj, Jezerska 30 4129
 Trgovsko podjetje »DELIKATESA« Jesenice razprodaja motor z nosilnostjo 500 kg, znamke »Guzzi«. Licitacija se bo vršila v četrtak, dne 8. 9. 1966 na Jesenicah, Titova 64. Za socialist. sektor od 9.—10. ure, od 10. do 11. ure za ostale 4128

Kupim

Kupim **tovarni avto** do 2 toni. Ponudbe poslati pod »Gotovina« 4117

Ostalo

Preključem besede, ki sem jih izrekla **Finžgar Ivani** za neresnične. Kranj, Zupančičeva 13, blagajničarka Marija 4118

Tovarišica z Gorenjske, ki je bila 23. 8. s sinom v Medijskih toplicah, naj pošlje svoj naslov pod »Gostje pri mizi«. 4119
 Zakonca brez otrok nujno iščeta **opremljeno ali neopremljeno sobo** v Kranju. Plačava 1 leto naprej. Ponudbe poslati pod »Zelo nujno«. 4120

Iščem **inštruktorja kemije** za drugi razred gimnazije. Naslov v ogl. oddelku 4121
 Sprejem **retuša** na dom. Ponudbe poslati pod »Retuša«. 4122
 Preključem **avtobusno izkaznico št. L060980** na ime

Tavčar Pavla, na relaciji Kranj—Drulovka 4123
 Našla sem **otroško jopico**. Lastnik jo dobi, Kranj, Jezerska c. 93 4124
 Tečaj — **AMD PODNART** obvešča, da je pričetek tečaja za voznike AB kategorije v nedeljo, 11. 9. 1966 v društvenem domu ob 8. uri 4125
 Najdena **ženska denarnica** se dobi, Zupan, Prešernova 15/I, Kranj 4126

EKONOMSKA SREDNJA SOLA v Kranju bo vpisovala v prvi letnik odd. za odrasle. Podrobnosti na oglasni deski v šoli, Tomšičeva 7 ali po telefonu 21-560 4130
 Opozarjam vse tiste, ki bodo še nadalje širili neresnične vesti glede mojega prepisa hiže v Železnikih 89, da jih bom sodnijsko preganjal. Sedej Anton, Železniki 89 4131

RAZPIS

DELAVSKA UNIVERZA »TOMO BREJC« KRANJ

RAZPISUJE V:

1. Dvoletno delovodsko šolo strojne smeri
 2. Višji enoletni administrativni tečaj
 3. Trimesečni tečaj za pridobitev naziva kurjač centralne kurjave (nizkotlačni kotli)
 4. Šestmesečni pripravljalski tečaj za sprejemne izpite za vpis na višje in visoke šole
- Prijave sprejemamo do 15. septembra 1966.
 Vse informacije v zvezi z razpisom dobite na Delavski univerzi »Tomo Brejc« Kranj, vsak dan od 7. do 17. ure, osebno ali telefonično (21026 in 21243).

Cenjeni potrošniki!

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

vam nudi v svojih prodajalnah v Pokojninskem zavodu, pri mostu in v Stražišču kvalitetno sadje in povrtino. V skladišču na Koroški cesti (v bivši pekarni Kern) lahko nabavite krompir in sadje za ozimnico ter sadje in zelenjavo za vlaganje po ugodnih cenah

Rejci malih živali in živinorejci!

V skladišču na Koroški cesti lahko nabavite močna krmila za perutnino, govejo živino in prašiče v manjših ali večjih količinah.

Naročila sprejemamo v prodajalni na Koroški cesti ali po telefonu na št. 22-439.

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE KRANJ

obvešča vse koristnike električnih proizvodov »GORENJE«, da je sicer tovarna sama organizirala svojo servisno službo, vendar naše podjetje tudi v bodoče

vrši vsa popravila na proizvodih »GORENJE« po garancijski dobi

Vabimo potrošnike celotnega Gorenjskega področja, da iščete še naprej naše usluge, mi pa se bomo tudi naprej potrudili izvrševati storitve hitro, kvalitetno in ceneno. Naši potujoči servisni strokovnjaki, ki zastopajo tudi druge tovrstne proizvajalce se bodo na vaš poziv hitro odzvali in to v dopoldanskem ali popoldanskem času.

CENJENE POTROŠNIKE OBVEŠČAMO, DA

imamo trgovino v Kranju pri avtobusni postaji odprto tudi sedaj v poletnem času

od 14. do 17.30 ure in vas vabimo k nakupu gospodinjskih in akustičnih aparatov, posebno pa elektroinstalacijskega materiala. V tej poslovalnici lahko od 14. do 17.30 ure

tudi oddajate naročila, oz. pokvarjene ali pa dvigate popravljene predmete.

RADIJSKI SPORED

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SREDA — 7. septembra

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Pisan svet pravljic in zgodbi — 9.15 Kaj pojo naši otroški zbori — 9.30 Godala v ritmu — 10.15 Violinist Pavle Skabar izvaja ob klaviški spremljavi — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Koncert za klavir in orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Krížem

po Sloveniji — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Poljska narodna glasba — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Na obisku pri slovenskih skladateljih — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz naših studiov — 18.50 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Mozaik zabavnih zvokov — 20.50 Pedeželski filozof — opera — 22.10 Godala v noči

— 22.50 Literarni nohturno — 23.05 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana

CETRTEK — 8. septembra

8.05 Glasbena matineja — 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.15 Lepe melodije — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Z jugoslovanskimi pevci v popularnih operah — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti — 12.05 Lahke koncertne skladbe — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez hrib in dol — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja — 15.20 Zabavni intermezzo — 15.30 Vaška godba p. v. Jožeta Privška — 15.40 Literarni

sprehod — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Turistična oddaja — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Paleta operetnih napevov — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Večer umetniške besede — 21.40 Glasbeni nohturno — 22.10 Pesmi Petra Iljiča Čajkovskega — 23.05 Plesna glasba

PETEK — 9. septembra

8.05 Operna matineja — 9.00 Pionirski tednik — 9.30 Haydnove skladbe v naših posnetkih — 10.15 Domače viže - domači ansambli — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Nimaš prednosti —

12.05 Iz oper Janačka — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Mali vokalni ansambli pojo slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert lahke glasbe — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Zabavni intermezzo — 15.30 Od vasi do vasi — 15.45 V svetu znanosti — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Petkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zabavni in plesni orkestri naših radijskih postaj — 18.50 Kulturni globus — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Poje Učiteljski pevski zbor — 20.25 Iz lahke orkestralne glasbe — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Za ljubitelje jazz — 22.50 Literarni nohturno — 23.05 Koncert za violo in orkester

SREDA — 7. septembra

Intervizija
15.00 Svetovno odbojgarsko prvenstvo
RTV Zagreb
18.40 Poročila
18.45 Potopisne skice
19.00 Poje Ljubljana Molnar
RTV Ljubljana
19.15 Poklici v grafični industriji
19.40 Cik cak
19.45 TV obzornik
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 37 stopinj Celzija v senci
21.30 Zadnja poročila
Drugi spored
RTV Zagreb
18.25 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT

19.15 TV pošta
19.40 TV prospekt
19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV
Ostale oddaje
(na kanalu 9)
RTV Beograd
20.30 Celovečerni film
22.00 Informativna oddaja

CETRTEK — 8. septembra

RTV Beograd
17.55 Poročila
18.00 Od zore do mraka
18.45 Ventilator — oddaja za otroke
19.15 Po poteh
Jugoslavije

TELEVIZIJA

RTV Ljubljana
19.40 Cik cak
19.45 TV obzornik
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Jugoslavija pleše in poje
21.40 Najmlajša generacija pesnikov na Slovenskem
21.50 TV akcija
22.05 Jazz festival na Bledu
22.25 Zadnja poročila

Drugi spored

RTV Zagreb
18.30 Včeraj, danes, jutri
18.45 Spored JRT
19.40 TV biro

19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV
Ostale oddaje
(na kanalu 9)
RTV Zagreb
21.50 Informativna oddaja

PETEK — 9. septembra

Intervizija
19.00 Svetovno odbojgarsko prvenstvo
RTV Ljubljana
17.40 Svetovno prvenstvo v veslanju na Bledu
RTV Skopje
18.45 Oddaja narodne glasbe
19.00 Reportaža

RTV Zagreb
19.15 Koncert v studiu
RTV Ljubljana
19.40 Cik cak
19.45 TV obzornik
RTV Beograd
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.30 Baby Doll — ameriški film
22.00 Zadnja poročila

Drugi spored

RTV Zagreb
19.40 TV biro
19.54 Lahko noč, otroci
20.00 Spored italijanske TV
Ostale oddaje
(na kanalu 9)
RTV Zagreb
17.25 Informativna oddaja
20.30 Celovečerni film
22.00 Informativna oddaja

SPORED KINEMATOGRAFOV

Kranj »CENTER«
7. septembra amer. barv. film POSODI MI SVOJEGA MOZA ob 16., 18. in 20. uri
8. septembra amer. CS film MORILCI IZ SAN FRANCISCA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj »STORŽIČ«
7. septembra amer. barv. CS film ENAJST VETERANOV ob 16., 18. in 20. uri
8. septembra zap. nem. film TO NAJ SE IMENUJE ŽIVLJENJE ob 16., 18. in 20. uri

Jesenice »RADIO«
7. septembra francoski film LJUBEZENSKA KLETKA
8. septembra jug. angl. barv. film DOLGE LADJE
9. septembra bolgarski film PAROLA

Jesenice »PLAVŽ«
7. septembra jug. angl. barv. film DOLGE LADJE
8. do 9. septembra ruski film DOGODIVSCINE V TANKU

Dovje-Mojstrana
8. septembra ital. barv. CS film CESAR BORGIA

Kranjska gora
8. septembra francoski film LJUBEZENSKA KLETKA
9. septembra ital. barv. CS film CESAR BORGIA

Kamnik »DOM«
7. septembra jugoslovanski film SVETOVLJAN

8. septembra jugoslovanski film SVETOVLJAN ob 17.15 in 20. uri

Duplica
7. septembra sov. barv. film ČAS SE JE USTAVIL O POLNOCI ob 19. uri
8. septembra sov. barv. film ČAS SE JE USTAVIL O POLNOCI ob 20. uri

Kadrovska komisija mreže

Tovarne obutve »PEKO« TRŽIČ

razglašajo za svojo poslovalnico »PEKO« Radovljica — Gorenjska cesta 5
prosto delovno mesto

poslovodje

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

- visokokvalificiran delavec v trgovini z organizacijsko vodstvenimi sposobnostmi
- kvalificiran delavec z daljšo prakso in organizacijsko vodstvenimi sposobnostmi
- prednot imajo kandidati iz stroke
- delo je za nedoločen čas s poskusnim delom štiri mesece
- da kandidati niso kaznovani ali v preiskavi.

Nastop službe po dogovoru. Prijave sprejema kadrovske oddelke Tovarne obutve PEKO Tržič 10 dni po objavi v časopisu.

DELAVSKA UNIVERZA KRANJ

je objavila program za prihodnjo izobraževalno sezono z razpisi za vpis v

- osnovno šolo
- administrativno šolo
- ekonomsko srednjo šolo
- tehniško šolo za strojno in elektro stroko
- višjo komercialno šolo
- jezikovne tečaje
- gospodinjke tečaje
- strojepisne in stenografske tečaje

Program je poslala vsem delovnim organizacijam in sindikalnim podružnicam, na razpolago pa so tudi vsem posameznikom, ki bi se želeli vpisati v posamezne oddelke.

Rok za prijave je 17. september. Podrobne informacije lahko zahtevate pismeno na naslov: Delavska univerza Radovljica, p. p. 35 ali po telefonu št. 70-265.

GLAS - vaš prijatelj!

GLAS

V Kranj so dopotovali gostje iz Savone

Pogovarjali se bodo o samoupravljanju, vlogi organizacije ZK in stanovanjski izgradnji ter urbanizmu

V Kranj je v ponedeljek dopotovala na enotedenski obisk skupina komunistov iz Savone. Kot gostje občinskega komiteja ZK v Kranju bodo obiskali delavsko univerzo, Iskro, Planiko in Kmetijsko živilski kombinat. Razen ogleda tehnološkega postopka, se bodo s predstavniki podjetij predvsem pogovarjali o delovanju samoupravnih organov in vlogi

komunistov pri nadaljnji krepitvi samoupravljanja. Na občinskem komiteju pa bodo razpravljali o problemih urbanizma in stanovanjski izgradnji. Doslej je bilo sodelovanje med Savono in Kranjem v glavnem omejeno na stike med partijskima komitejema, razmišljajo pa o razširitvi sodelovanja tudi na skupščini in sindikate.

Smrtna nesreča v Spodnji Lipnici

V nedeljo, 4. septembra, je ob 17.10 uri prišlo v Spodnji Lipnici do smrtne nesreče.

2-letna Jožica Mohorič je stekla na cesto pred avtomobil KR 93-15, ki ga je vozil Filip Tomažević iz Kroke. Otrok je dobil hude poškodbe in je med prevozom v jeseniško bolnišnico umrl.

Brez voznškega dovoljenja

V soboto, 3. septembra, je ob 21.00 uri vozil motorno kolo Franc Poljanšek iz Kranja po Cesti Talcev od pokopališča proti Kranju.

Na Cesti Talcev je pred hišno številko 47 podrl Alojza Boca, ki je tam stal ob dvokolesu ter ga hudo telesno poškodoval.

Franc Poljanšek je vozil brez voznškega dovoljenja. Škoda na motorju in kolesu znaša okoli 70.000 starih dinarjev.

Izgubil ravnotežje

V nedeljo, 4. septembra, je ob 16.20 z motornim kolesom Franc Zorko peljal svojo ženo Vero po cesti iz Kranja proti Naklem. V koloni je

vozil precej po levi strani ter se je med prehitevanjem ustrašil iz izgubil ravnotežje. Motorno kolo se je prevrnilo. Zorko je bil težje poškodovan, njegova žena pa lažje.

Počila mu je guma

V petek, 2. septembra, je peljal ob 20. uri Pavel Cadež iz Dolenje Dobrave osebni avto proti domu. V Gorenji vasi pri hišni številki 93 mu je počila leva prednja guma, tako da ga je zaneslo v obcestno ograjo in nazaj na cesto.

Materialne škode je za okoli 450.000 starih dinarjev.

Otroci na cesti

● V petek, 2. septembra, je vozil Janez Benedičič iz

Na seji delavskega sveta Železarneskega so sklenili odpraviti omejitev OD

Po dvodnevni živahni razpravi je DS železarneskega sprejel sklep, da omejitev osebnih dohodkov od 1. 9. 1966. leta ne velja več kot administrativni ukrep za izravnavanje osebnih dohodkov, ostane pa še vedno v veljavi obvezno razmejevanje sredstev osebnih dohodkov za dopuste, praznike in remonte. Delovnim enotam je delavski svet priporočil, da formirajo svoje neobvezne rezerve. DS je zadolžil direktorja, da požiivi priprave za prehod na delitev dohodka po delovnih enotah tako, kakor to zahteva statut železarneskega.

Po dosednji delitvi osebnih dohodkov so enote, ki so presegle določeni nivo, morale preseženo vsoto vplačati v rezervni sklad, tistim delovnim enotam, ki pa niso dosegle določeni nivo, so nudili posojilo, oz. so črpale rezervni sklad. Na ta način so bile odpravljene velike razlike v osebnih dohodkih med delovnimi enotami ter

preprečena nihanja po mesecih.

Mnenja o pravičnosti takega načina delitve osebnih dohodkov so bila različna. Nekateri so bili mnenja, da je prav to povzročilo nazadovanje proizvodnje v nekaterih obratih, dočim so drugi menili, da je omejitev (limit) potrebna vsaj kot začasen ukrep, dokler v železarni ne uredijo cenikov v vseh delovnih enotah. Po štiriurni razpravi so se z glasovanjem odločili za odpravo limitov.

DS železarneskega je odobril, da se razdeli in izplača del osebnih dohodkov po polletnem finančnem obračunu v znesku 360 milijonov S din, kar so že izplačali skupno z akontacijo 1. septembra.

Delavski svet železarneskega se je prav tako strinjal z brezplačnim prenosom industrijskega tira od Jesenic do Hrušice v osnovna sredstva Železarneskega.

Zaradi stanja na tržišču, je delavski svet sklenil, da železnica preide na dvoizmensko delo in da se število delavcev v tem obratu zmanjša od 109 na 79 oseb.

Na seji DS so potrdili tudi program izgradnje stanovanj do 1970. leta, ki predvideva izgradnjo 900 stanovanj v vrednosti 6 milijard 474 milijonov starih dinarjev.

Jože Vidic

»Šola na kolesih« na Jesenicah

Pri prometu vozil po tirih mora biti osebje zelo večje tudi z zaviranjem, in sicer predvsem zato, da se vlak ali premikalni sestav ustavi na zaželenem mestu. Zaviranje pa ni enostavna zadeva, saj imajo pri železnici in na industrijskih tirih bridke izkušnje z nesrečami, ki so se dogodile prav zaradi nepravilnega zaviranja. Da vlaki in premiki po železniških tirih varno vozijo, mora osebje znati pravilno zavirati, se pravi, da mora znati ravnati po določbah »navodil za zaviranje vlakov z zavorami na stisnjen zrak«, ki je natisnjeno v knjižici z nič manj kot 71 stranmi. Da je

osebje železniškega prometa o tem kar najbolj seznanjeno, mora biti najmanj enkrat na leto o tem podučeno in tudi izprašano. Da je poduk čim nazornejši, je železniški inštitut v Beogradu uredil poseben dinamometrijski vagon, v katerem so vsi zavorni deli in je moč videti njihovo delovanje. Ta »potujoča šola« je te dni v Sloveniji. Prihodnji teden v torek in sredo, 6. in 7. septembra, bo pouk o zaviranju v železniški kurilnici na Jesenicah, v četrtlet in petek, 8. in 9. septembra pa v železarni Jesenice za osebje njihovega prometa.

B. B.

Martinjega vrha motorno kolo iz Češnjice proti Železnikom. Pred njim sta šla po cesti dva otroka. Motorist ju je hotel prehiteti in je dal zvočni signal. Oba otroka sta stekla čez cesto. Tako je motor zbil Minko Rant in jo lažje poškodoval.

● V nedeljo, 4. septembra, je vozil motorno kolo Janez Strniša iz Gorenje vasi. V vasi Suha je ob 18.30 uri sčel čez cesto otrok Matjaž Hrtman. Motorno kolo ga je zbil in težje poškodovalo. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Skozi vetrobransko steklo

V ponedeljek je prišlo v Starém Dvoru do nenavadne prometne nesreče.

Stane Mramor iz Zmicea je peljal dostavni avtomobil KR 58-15 iz Skofje Loke in v Starém Dvoru dal znak za zaviranje v levo ter ustavil avtomobil. Nasproti je z veliko hitrostjo pripeljal na motornem kolesu Silvo Frelj ter se zalebel v avtomobil.

Frelja je vrglo skozi vetrobransko steklo v avtomobil, vendar je dobil le lažje telesne poškodbe. Materialna škoda znaša okoli 550.000 starih dinarjev.

Veliko ljudi na Stolu

Na seji gradbenega odbora Prešernove kočice na Stolu so v četrtek ugotovili, da je na Stolu vse več obiskovalcev — planincev. Zato bodo obdržali kočico odprto do konca oktobra.

Znižanje!

Cenjene potrošnike obveščamo, da smo znižali cene fantovskim suknjičem za 50 % ter ostali konfekciji in obutvi od 30 do 50 %.

Oglejte si — ne bo Vam žal!

Priporoča se trgovina MOJCA, Kranj, Koroška cesta.

Veletrgovsko podjetje

»KOKRA« Kranj

prodaja na javni dražbi osebni avtomobil znamke ZASTAVA 1300, letnik 1963

in dostavni avtomobil

kombi IMV, letnik 1963

Vozili sta v voznem stanju.

Prodaja in ogled se bo vršila v soboto 10. 9. 1966 pred oddelkom Kokra v Javnih skladiščih v Kranju od 10. ure naprej.

GLAS

IN URADNI VESTNIK
GORENJSKE

izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Staneta Zagarja 27 in uprave: Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri SDK v Kranju 515-1-135. Telefoni redakcije in ekonomske propagande 21-835, 22-152, naročniški oddelek in tiskarna 21-190, 21-475, 21-897. Naročnina letna 20 novih dinarjev (n. d.) ali 2.000 starih dinarjev (s. d.), mesečno 1.70 n. d. ali 170 s. d. Cena posameznih števil 0.40 n. d. ali 40 s. d. Mali oglasi za naročnike 0.40 n. d. ali 40 s. d., za nenaročnike 0.50 n. d. ali 50 s. d. beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.